

BULETINUL CALEA DE LUMINA**AN V, nr. 48, APRILIE 1998****SUMAR :**

Hristos a Înviaț !

Sfintele Pasti în literatura

Stiri din lumea ortodoxa (Z. Vasiliu)

Monument pentru victimele comunismului

Solomon Înțeleptul (B. Gliga)

Fondul de construcție

Din activitatea bisericii

Calvarul clericului ortodox (Pr. V. Vârlan)

IN MEMORIAM : Patriarhul Nicodim

Gânduri despre Sf. Liturghie (G. Dance)

Puncte de vedere (A.V. Lungu)

Proorocii mincinosi (M. Iorga)

Noutati editoriale

Bunatati de Pasti (G. Turcu)

Sinaxar : Sf. Sava de la Buzau

Articolele nefisate le trimitem prin E-mail celor care ne solicita
atvl@yahoo.com

CALVARUL CLERULUI ORTODOX

Jertfa adusa de preotimea ortodoxa româna în perioada comunista nu a fost evaluata înca la dimensiunea sa reala. Din putinele marturii care ne stau astazi la dispozitie credem ca preotul a trait dintotdeauna viata turnei pe care o pastorea, iar solidaritatea lui cu credinciosii era o problema organica si nu una de principiu.

Într-un text intitulat "*Gulagul românesc si Biserica*" vedem ca peste 6000 de preoti ortodocsi au fost tracasati, schingiuiti si condamnati în anii 1946 si 1964. Exemplele lor de viata, alaturi de cei vitregiti de vreme, au ramas în sufletele credinciosilor si întiparite adânc în istorie. Preotii nu au tinut arma în mâna, pentru ca îi împiedica calitatea lor de sacerdoti, dar au fost alaturi de cei hartuiti, urmariti, umiliti si închisi pe nedrept. Din cele 17 sentinte de condamnare la moarte pronuntate în 1959 la Jilava în procesul fratilor Arnautoiu, trei dintre ele au curmat viata unor preoti.

Este impresionant sa constati numarul mare de preoti implicati în procesele intentate partizanilor din satele din Muscel, asa cum reiese din cartea lui Cicerone Ionitoiu "*Rezistenta armata anticomunista din muntii României*". El aminteste în lucrarea sa de cazul preotului Nicolae Donescu din comuna musceleana Suici, împuscat pentru ca botezase copilul unui partizan.

Semnificativ pentru demnitatea preoteasca este cazul preotului vrâncean Hulea, condamnat pentru ca refuzase sa divulge secretul spovedaniei. În închisoare, parintele Hulea spunea cu constiinta împacata : "*Taica, ce intra sub patrafir numai Dumnezeu stie !*"

Parintele diacon Teodor V. Damsa, care a petrecut multi ani în închisorile comuniste, a tiparit în Almanahul Eparhial al Mitropoliei Banatului o suita de amintiri legate de preoti, calugari, profesori si studenti teologi pe care i-a întâlnit. În anii '50, din cler, în Aiud erau 25 de detinuti, iar la colonia Peninsula Valea Neaga, adusi de la canal erau 600, în timp ce la Borzesti, la sapat fundatii, santuri si la turnarea betonelor erau 450.

În temnite, parintele Damsa a întâlnit floarea teologiei românești, de la parintele Staniloaie si profesorul Teodor . Popescu, la Nichifor Crainic, Ilarion V. Felea, Ioan Gheorghe Savin, Constantin Ionescu, Spiridon Cădea si multi, multi altii.

Sa mai amintim si de parintele Gherasim Iscu, staretul Tismanei, care a închis ochii la Târgul Ocna. Iata "plecarea" sa asa cum a înfatisat-o în volumul "*Itinerare în lanturi*" - poetul Constantin Aurel Dragodan, fost detinut politic între anii 1941-1963 :

*"Cu fata ta de ceara,**Cu trup firav ca de sfânt bizantin,**Parintele Gherasim a fost dus într-o seara,*

comuniste; 2. Preoti si diaconi arestati în perioada 1945-1989; 3. Alti credinciosi inchisi în temnitele comuniste, acest ultim capitol cuprinzând lista multor călugări, teologi sau cântăreți bisericești care au fost supusi persecutiei ateiste. Listele sunt prezentate în ordinea alfabetică, ușor de urmărit, oferind informatii uneori mai mult decât sumare despre fiecare caz în parte. Dar, autorul recunoaste cu modestie că acesta nu este decât un început al redescoperirii adevărului istoric. Am observat absentia unor nume ca Valerian D. Trifa, episcopul românilor liberi din America si Canada si Pr. Gheorghe Papuc din Covasna, pe care îi mentionez cu speranta că la o nouă editie, vor fi inclusi în acest scrol de onoare al Bisericii si Neamului Românesc. Sunt încredintat că volumul de față va rămâne în anele neamului, iar numele celor ce s'au jertfit ne rugăm să se scrie în Cartea Vietii. De aceea îl recomand cu căldură cititorilor.

Pr. Remus Grama